

Rudolf Steiner

Čtvrtá přednáška berlínského cyklu

Trojice zážitků a pokušení před a po křtu na Jordáně

Při líčení života Ježíše Krista na základě nadsmyslového pozorování toho, co jsem nazval "Páté evangelium", se nám jako obzvlášť důležité musí jevit to, co se událo po rozhovoru Ježíše Nazaretského s matkou, jak jsem vám ho zde vylíčil.

Chtěl bych nyní mluvit nejprve o tom, jak je to, doufám možné v intimním kruhu této pracovní skupiny, co se dělo bezprostředně po zmíněném rozhovoru až do křtu v Jordáně.

Mým úkolem je o těchto skutečnostech vyprávět bez dalšího vysvětlování prostě tak, jak se projevují intuitivnímu zření, tak že o nich může každý přemýšlet svobodně, jak sám uzná za vhodné.

Viděli jsme, co prožil Ježíš Nazaretský mezi 12. a 29.-30. rokem a jak se po tom uskutečnil jeho rozhovor s matkou, která nebyla jeho vlastní matkou (byla matkou šalamounského Ježíše), ale jen jeho pěstounkou. Víme tedy, že v průběhu tohoto rozhovoru se intenzívně a energicky vlévalo do Ježíšových slov to, co bylo jakýmsi extraktem, následkem jeho předchozích prožitků. Víme také, že v podobě určité nesmírné síly to s jeho slovy přešlo do duše naslouchající matky. A tato síla umožnila duši tělesné matky náthanského Ježíše - té co ve 12. roce Ježíšova života zemřela - sestoupit z duchovního světa a proniknout, produhovnit duši druhé matky, pěstounky. Od té chvíle byla tělesná matka šalamounského Ježíše proniknuta duší tělesné matky Ježíše náthanského. Co se stalo s Ježíšem z Nazareta?

Se slovy, která pronesl k matce, opustilo Ježíše Nazaretského také Zarathustrovo "já", jež do něj vstoupilo v jeho 12 letech, takže to, co se nyní odebralo na cestu ke křtu Janem v Jordáně, byl v podstatě opět náthanský Ježíš. Nikoliv však týž jako před svým 12. rokem, ale se třemi přeuspořádanými schránami (*tj, s přeuspořádaným tělem fyzickým, éterickým a astrálním*). Na tuto bytost, která nyní pod vlivem jakéhosi neurčitého puzení (pro ni neurčitého, pro kosmos však velmi určitého a vědomého) kráčela ke křtu v Jordáně, nelze pohlížet jako na člověka v témž smyslu, jako pohlížíme na jiné lidi. Chybělo jí totiž "já". Tato bytost žila nadále jen pod vlivem podnětů, působících jako následky působení Zarathustrova "já" v Ježíšových schránách. Páté evangelium vypráví, že při svém sestupu k Jordánu potkala Ježíšova bytost nejdříve dva Essejské, tj. dva z oněch, s nimiž se Ježíš Nazaretský úzce stýkal a vedl s nimi časté rozhovory. Protože v něm nyní Zarathustrovo "já" nebylo, nepoznal ihned tyto dva Essejské. Oni ho však poznali, neboť pro zevní pohled se ona významná fyziognomie tváře, kterou Ježíš získal Zarathustrovým "já", přirozeně nezměnila.

A tyto Essejšti ho oslovili: *"Kam vede tvá cesta?"*

Ježíš Nazaretský odpověděl:

"Tam, kam vaše duše ještě pohlížet nechtějí, kde bolest lidstva umožňuje vnímat paprsky zapomenutého světla."

Essejšti však smyslu jeho slov neporozuměli.

Když zpozorovali, že je nepoznal, otázali se:

"Ježíši z Nazareta, ty nás nepoznávaš?"

On však odvětil:

"Vy Jste jako zbloudilí beránci. Já však budu muset být pastýřem, kterému Jste utekli. Jakmile mne správně poznáte, odstoupíte ode mne brzy znovu. Je tomu již tak dávno, co jste ode mne utekli."

Essejšti byli zmateni. Nevěděli, co si o tom mají myslet. Necháпали, jak je možné, aby taková slova mohla vůbec vycházet z lidských úst. On však pokračoval:

"Co jste to za duše? Kde je váš svět? Proč se halíte do klamných hávů (schrán)? Proč pianě ve vašem nitru oheň, který nebyl zažehnut v domě mého Otce?"

Máte na sobě znak Pokušitele. On svým ohněm učinil vaši vinu lesklou a třpytivou. Vlas této viny mne bodá do očí a zraňuje můj pohled. Vy zbloudilé ovce, Pokušitel naplnil vaše duše pýchou, setkali jste se s ním na svém útěku!"

Tu řekl jeden z Essejských: *"Což jsme již Pokušitele ze dveří nevykázali? Nemá podílu na nás (nemá nad námi moci)!"* A Ježíš Nazaretský pravil: *"Zajisté jste Pokušitele vykázali ze dveří, on však odešel k ostatním lidem a šklebí se na vás z jejich duší ze všech stran. Chtěli jste se povýšit ponížením druhých. Připadáte si velcí ne proto, že jste vysoko dospěli, ale proto, že jste druhé ponížili. Ostatní Udě jsou tedy níže, vy jste však zůstali tam, kde jste byli!"*

Tu se Essejšti ulekli. V tom okamžiku však zmizel Ježíš Nazaretský jejich zraku. Nemohli ho již vidět. Jejich oči byly na krátko jakoby zamřeny. Po chvíli však pocítili silné nutkání pohlédnout do dálky, kde spatřili něco jako fáty morganu, která jim zrcadlila do obrovitosti zvětšenou tvář toho, který právě před chvílí před nimi stál.

Potom uslyšeli, jako by k nim z fáty morgany zazněla slova, která strašlivě pronikla jejich dušemi: *"Marnivostí a ješitností je vaše úsilí, neboť je prázdné vaše srdce, vy, kteří jste se naplnili duchem, jenž klamně skrývá pýchu duše v rouše pokory (těla)!"*

Když chvíli stáli v úžasu před tímto viděním a před těmi slovy, fata morgana zmizela a ani Ježíš Nazaretský již před nimi nebyl. Obrátili se, a spatřili ho v dálce, jak mezi tím pokročil na cestě. Šli tedy domů a nikomu nic neřekli o tom, co prožili. Mlčeli o tom až do své smrti, po celý zbytek svého života. Jak jsem již řekl, chci tyto skutečnosti podat jen tak, jak jsou samy o sobě, chci je prostě vylíčit tak, jak je lze nalézt v kronice Akaša. Každý si o tom může myslit, čeho je právě schopen. To je důležité učinit právě nyní, neboť toto Páté evangelium se bude jevit patrně stále zřetelněji a každá teoretická interpretace toho, co chce evangelium vyjevit, by mohla působit rušivě.

Když tedy Ježíš Nazaretský po nějaký čas pokračoval na cestě k Jordánu, potkal osobnost, o níž je možno říci, že v její duši bylo nejhlubší zoufalství. Do cesty mu vstoupil zcela zoufalý člověk. Ježíš Nazaretský se ho otázel:

"Kam tě tvoje duše zavedla?"

Když jsem tě viděl před eóny (věky), tu jsi byl úplně jiný!" Zoufalec odpověděl:

"Zaujímal jsem vysoké postavení, dotáhl jsem to ve svém životě velmi vysoko. Mnoha, velmi mnoha úřady jsem prošel v lidském řádu. Rychle jsem postupoval v hodnostech.

Když jsem viděl, jak jiní ve svém postavení zaostávají a jak já vysoko nad nimi vynikám, -tu jsem si často říkával:

"Jaký jsi ty jen výjimečný člověk, že jsi se tak mnohému naučil a že tvé ctnosti tě pozvedají nad všechny ostatní lidi".

Byl jsem šťastný a užíval jsem plně tohoto štěstí."

Tak mluvil zoufalec a pokračoval:

"Jednou ve spánku ke mně přistoupilo cosi v podobě zvláštního živého snu. Jako by mi byla položena otázka, u níž jsem hned věděl, že se sám před ní stydím.

Otázka zněla:

"Kdo tě učinil velkým?"

A jakási bytost stála v tom snu přede mnou a pravila:

"já jsem tě povýšil! Za to však náležíš mně!"

A já jsem se styděl, neboť jsem měl za to, že za své povýšení vděčím jen svým vlastním zásluhám a vlohám. Nyní však ke mně přistoupila jiná bytost a řekla mi, že ne já to jsem, kdo má zásluhu na mém povýšení, že to nejsem já, kdo se o to zasloužil. Tu jsem ve snu musel prchat před touto bytostí, hnán vlastní hanbou. Zanechal jsem za sebou všechny úřady a hodnosti a bloudím nyní sem a tam a nevím, co hledám. "

Tak mluvil zoufalec. A když tak ještě mluvil, stála bytost, kterou viděl ve snu, opět před ním. Stála mezi ním a Ježíšem z Nazareta, zakrývající svojí postavou postavu Ježíšovu, který takto zmizel pohledu zoufalcovu. A zoufalec měl pocit, že tato bytost má co činit s bytostí Luciferovou. Když pak zmizela i tato bytost, spatřil zoufalec již jen vzdalujícího se Ježíše / Nazareta. A tak zoufalec pokračoval dál ve svém bloudění.

Ježíš Nazaretský pokračoval na své cestě a potkal malomocného, kterého se zeptal:

"Kam tě přivedla cesta tvé duše?"

Viděl jsem tě před eóny (věky) a to jsi byl přece jiný!"

A malomocný odpověděl:

"Mne Udě zavrhli. Pro moji nemoc mne zapudili. Nikdo se mnou nechtěl nic mít! Já jsem nevěděl, jak si opatřit nejnnutnější životní potřeby, neboť takto jsem si nemohl svůj chléb ani vyžebrot. Bloudil jsem životem, až jsem jedné noci přišel do jakéhosi lesa. Něco mě tam přitahovalo.

Viděl jsem v dáli něco jako zářící strom, jenž mi svítil vstříc, a to světlo mne přitahovalo. Nemohl jsem jinak, než jít k němu, jako by mě něco pohánělo. A tu jako by z toho světélkujícího stromu, z jeho trpytu, vystoupilo něco jako kostlivec. A já jsem věděl, že přede mnou stojí sama smrt.

A smrt pravila:

"Proč se bojíš? Což jsi mne vždy nemiloval?!"

A já jsem věděl, že jsem ji nikdy nemiloval. A během své řeči se smrt proměnila v krásného archanděla. Ten potom zmizel a já jsem upadl do hlubokého spánku. Když jsem se ráno zase probudil, shledal jsem, že jsem spal na stromě. Od té doby bylo mé malomocenství stále horší. "

A když o tom ten člověk vyprávěl, stálo pojednou ono zjevení, jež měl na stromě, opět před ním, stálo mezi ním a Ježíšem. A měnilo se v krásného archanděla, v bytost, o níž si uvědomoval, že to před ním stojí Ahriman sám nebo něco ahrimanského. A zatímco se na to díval, zmizela ta bytost a zmizel také Ježíš z Nazareta. Ježíš se již vzdaloval, a tak musel jít malomocný svou cestou.

Po těchto třech zážitcích přišel Ježíš z Nazareta k Jordánu. Nyní se chci zmínit ještě jednou o tom, co následovalo po uskutečnění Janova křtu v Jordáně, o tom, co je v ostatních evangeliích líčeno jako "pokusení Páně".

V uvedeném pokušení Kristus Ježíš nestál jen proti jedné bytosti, nýbrž toto pokušení probíhalo takřka ve třech etapách. Nejdříve stál proti bytosti, jež mu nyní byla známá, neboť ji viděl, když k němu přistoupil zoufalec. Mohl ji tedy pociťovat jako Lucifera. To je velmi významná souvislost. A pak se událo skrze Lucifera pokušení, které je vyjádřeno ve slovech:

"Dám ti všechna království světa se vši jejich nádherou, uznáš-li mne za svého pána!"

První útok byl odražen. Druhý útok spočíval v tom, že Lucifer přišel znovu, avšak přivedl s sebou ještě jinou bytost, kterou Ježíš viděl po boku malomocného a mohl jí tedy pociťovat jako Ahrimana. Pak se událo pokušení, jež je v ostatních evangeliích zahaleno do slov:

"Vrhni se dolů! Jsi-li Syn Boží, nic se ti nestane!"

Také toto pokušení, probíhající tak, že se Lucifer s Ahrimánem vzájemně neutralizovali, bylo odraženo.

Pouze třetí pokušení, které bylo uskutečněno skrze samotného Ahrimána výzvou k proměně kamenů v chléb, nebylo tehdy odraženo úplně. Ahriman nebyl zcela přemožen a to vedlo k jistým následkům, k tomu, že se věci vyvíjely určitým směrem. Tím mohl také Ahriman působit skrze Jidáše, a proto i pozdější události mohly probíhat tak, jak ještě uslyšíme.

Moji milí přátelé, vylíčené události, které se projevují intuici v akašické kronice, musíme chápat jako něco nesmírně významného pro celý vývoj Ježíšův a tím i pro celý vývoj zemský.

To, co se událo mezi rozhovorem Ježíše Nazaretského s jeho nevlastní matkou a Janovým křtem v Jordáně, proběhlo tak, jako by měl být kolem nás ještě jednou demonstrován způsob sepjetí vývoje Země s elementem luciferským a ahrimanským.

Ten, jenž byl nátanským Ježíšem, v němž působilo 18 let Zarathustrovo "já", byl těmito událostmi připravován k tomu, aby do sebe mohl přijmout bytost Kristovu.

Dospěli jsme tedy k okamžiku, u něhož je mimořádně důležité, abychom si ho správným způsobem předvedli před duši, chceme-li z něho přiměřeným způsobem pochopit vývoj lidstva na Zemi...

GA 10